

ERIMIELISYYSMENETTELYT

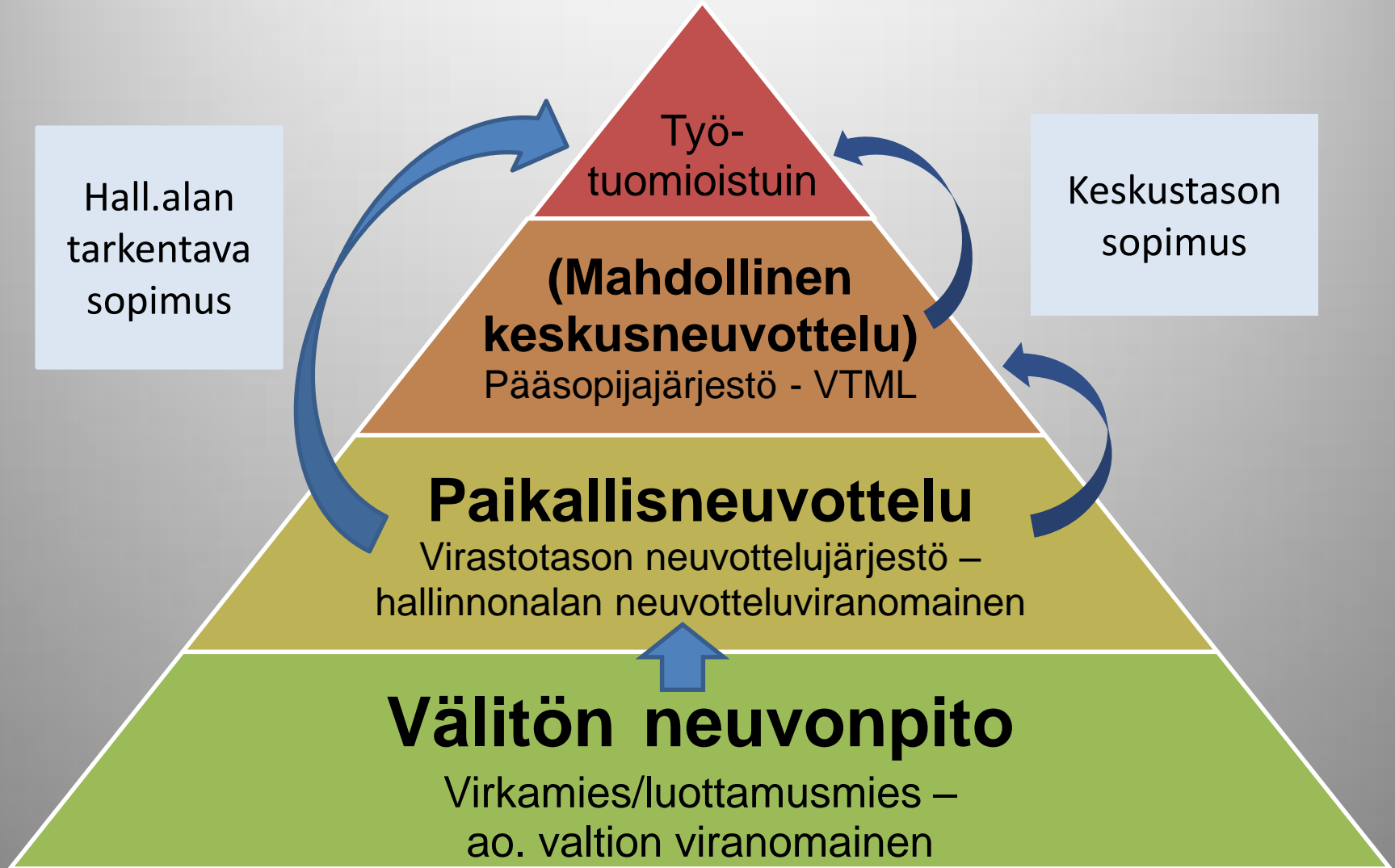
Virka- ja työehtosopimuksia koskeva erimielisyyksien ratkaisumenettely

- Erimielisyyksien ratkaisumenettely, kun kohteena virka- tai työehtosopimuksen pätevyys, voimassaolo, sisältö, laajuus tai tietyn sopimuskohdan tulkinta
 - ❖ sovittu virkaehtosopimusasioiden pääsopimuksessa
 - ❖ työsuhteisten osalta perustuu yleisen virka- ja työehtosopimuksen 55 §:ään tai omiin tes-määräyksiin
- Huom. vpj-sopimuksissa tätä edeltävä prosessi
- Ei koske esim. virkamieslain tai yt-lain soveltamiserimielisyyksiä eikä hallintopäätösten muutoksenhakua

Työnantajan tulkintaetuoikeus

- Työnantajalla on etuoikeus tulkita virka- ja työehtosopimuksia
 - Työnantajan tulkintaa on noudatettava, kunnes on toisin sovittu tai lainvoimaisesti päätetty

Erimielisyyksmenettelyt

VPJ-sopimuksen erityismääräykset

- Erimielisyys tehtävien vaativuuden ja henkilökohtaisen työsuorituksen arvioinnista
- Ks. aina viraston vpj-sopimuksen määräykset
- Voitu sopia esim. seuraavasti:
 - ❖ Vaativuusarviointia koskeva asia käsitellään henkilön tai luottamusmiehen vaatimuksesta esimiehen tai muun vpj-asioista vastaavan työnantajan edustajan kanssa ja jommankumman osapuolen aloitteesta arviointiryhmässä
 - ❖ Suoritusarviointia koskeva asia käsitellään henkilön tai luottamusmiehen vaatimuksesta henkilön esimiehen tai muun vpj-asioista vastaavan työnantajan edustajan kanssa
- Jos tämän jälkeen vielä erimielinen, voidaan viedä pääsopimuksen mukaiseen menettelyyn

Ennen paikallisneuvotteluita

- ”Välitön neuvonpito”, ei muotomääräyksiä
- Jos jää erimieliseksi, osapuolena oleva henkilöstöjärjestö voi vaatia paikallisneuvotteluita hallinnonalan neuvotteluviranomaiselta
- Neuvotteluita vaaditaan kirjallisesti
- Neuvottelukohde on yksilöitävä
 - ❖ mitä vaaditaan ja millä perusteella?

Paikallisneuvottelut

- Käynnistettävä 2 vk:n kuluessa vaatimisesta, ellei toisin sovita
- Neuvotteluissa esitetään vaatimukset ja niiden perustelut
 - ❖ lyhyt tapahtumien kuvaus
 - ❖ mitä vaaditaan
 - ❖ mihin sopimusmääräykseen vaatimus perustuu
- Työnantajan kanta vaatimukseen, sen perustelut ja sopimusmääräykset, joihin kanta perustuu

Neuvotteluissa

- Neuvotteluiden tavoitteena pyrkiä selvittämään erimielisyys
- Neuvottelujen kohde tunnistettava
 - ❖ Mikä on kohteena oleva sopimusmääräys?
 - ❖ Mikä on tapahtumatiedoissa olennaista sopimusmääräyksen soveltamisen kannalta?
 - ❖ Mistä ollaan eri mieltä?
 - yleensä tietyn sopimuskohdan tulkinnasta, mutta voi koskea esim. myös sitä, mitä sopimuskohtaa on sovellettava
- Neuvottelut on saatettava päätökseen viipymättä
 - ❖ Niitä voidaan kuitenkin sopia käytäväksi useammassa osassa, jos asian selvittäminen sitä edellyttää
- Neuvottelut voivat päättyä yksimielisinä tai erimielisinä
 - ❖ Jos päättyvät erimielisinä, todetaan mistä seikoista ollaan yhtä mieltä ja mistä eri mieltä

Neuvottelupöytäkirja

- Neuvottelupöytäkirja on olennainen dokumentti asian mahdollisen jatkokäsittelyn kannalta!
- Pöytäkirjaan kirjataan neuvotteluissa esiin tuodut ratkaisun kannalta olennaiset seikat
- Laaditaan viipymättä neuvotteluiden päätyttyä
- Merkitään neuvottelujen aika, paikka ja läsnäolijat
- Erimielisyyden aihe (sopimuksen pykälät, joita erimielisyys koskee)
- Kirjataan vaatimus ja sen perustelut, joiden muotoilusta vastaa vaatimuksen esittäjä ja vastaavasti työnantajan kanta ja sen perustelut
- Merkitään neuvottelujen tulos
- Jos neuvottelut päättyvät erimielisenä, kirjataan miltä osin ollaan eri mieltä ja miltä osin yhtä mieltä
- Neuvotteluissa sovitaan, miten pöytäkirja tarkastetaan
- Merkitään allekirjoituksen ajankohta
- Pöytäkirjaan liitetään asiakirjat, joihin vedottu
- Hyvä pöytäkirja on selkeä ja tiivis

Keskusneuvottelut

- Vaatimus esitettävä neljän kuukauden kuluessa paikallisneuvottelujen päättymisestä
- Kohteena keskustason sopimuksia koskevat erimielisyydet
- Osapuolina pääsopijajärjestö ja valtion neuvotteluviranomainen (VM)
- Paikallisneuvottelut ja niistä laadittu pöytäkirja määrittävät myös keskusneuvotteluiden kohteen

Työtuomioistuin

- Käsittelee riita-asiat, jotka koskevat
 - ❖ virka- ja työehtosopimusten pätevyyttä, voimassaoloa, sisällystä ja laajuutta sekä tietyn sopimuskohdan oikeaa tulkintaa
 - ❖ sitä, onko jokin menettely työehto- tai virkaehtosopimuksen tai työehtosopimuslain tai valtion virkaehtosopimuslain mukaista
 - ❖ sopimusten tai em. säädösten vastaisen menettelyn seuraamuksia
- Tuomioistuin ei saa tutkia riita-asiaa, ennen kuin erimielisyydestä on neuvoteltu sovitulla tavalla (laki työtuomioistuimesta 11 §:n 2 mom; pääsopimus 7 §)
- Määräaika asian vireillepanolle tuomioistuimessa pääsopimuksen 7 §:n 3 momentissa (4 kk/6 kk)

Prosessi työtuoimioistuimessa

- Kanteen panee vireille osallinen yhdistys
- Vastaajana on valtio, jota edustaa valtion neuvotteluviranomainen (VM) tai työehtosopimukseen osallinen työnantaja
 - ❖ tarkentavaa virkaehtosopimusta koskevassa asiassa VM voi antaa valtuutuksen myös hallinnonalan neuvotteluviranomaiselle
- Kirjallinen valmistelu, suullinen valmistelu ja pääkäsittely tai neuvotteluistunto
- Tuomio on heti lopullinen, ei valitusmahdollisuutta